

SLOVENSKI

UČITELJ.

Glasilo „Učiteljskega društva za slovenski Štajer.“

Izhaja 5. in 20. vsakega meseca na celi
poli in velja za celo leto 3 gld., za pol
leta 1 gld. 60 kr.

|| Za oznanila se plačuje od navadne ver-
stice, ce senatisne enkrat 10 kr., dvakrat
14 kr., trikrat 18 kr.

Dopise sprejema odbor „Učiteljskega društva za slovenski Štajer.“

Štev. 23. V Mariboru 5. decembra 1875. Letnik III.

„Učiteljsko društvo za slovenski Štajer.“

(Poročilo o 2. občnem zboru 5. oktobra v Celji.)

(Konec.)

G. Pernišek poroča o kmetijstvu v narodni šoli nekako tako-le: Kdor hoče plavati, mora v vodo iti. Kdor hoče v plavanju podučevati, mora sam plavati znati. Kakor je pri plavanju, tako tudi pri vseh drugih strokah človeških umetnosti. Ako hoče učitelj kaj dobrega iz svojega učenca ustvoriti, mora najprvle on sam dobro stvar znati in razumeti. Pa pogledjmo na naša učiteljišča: Kake profesorje nahajamo dostikrat tamkaj! Oni so pozvani učence odgojevati in sposobne storiti za prevažni učiteljski stan. Pa kakó se to česte godi! Profesorji sami včasijso zadosta pedagogično izobraženi; oni le eksperimentirajo tam pred dijaki. Le ti profesorji ne povedó in tudi največkrat sami ne znajo, kakó in kakó se mora v tem in onem slučaju ravnati. Kako izobraženi in za učitelja sposobni večjidelj učiteljski kandidatje pri tacihi okolščinah iz učiteljišč pridejo, vsak sam razvidi. Kako slabo podkovani so večjidelj kandidatje iz kmetijstva! In baš v tej stroki se od njega obširnega in temeljitega znanja tirja. Diesterweg pravi: „Ne podučuj ničesar, kar nij za življenje in ne podučuj tega, kar ne bo.“ Kaj naj tedaj v narodnej šoli posebno se učimo? Gospoda! naš vek je materialističen! Mi moramo tedaj otroke tega podučevati, kar jim bode v rejarno korist. — Znano je, da se priprost kmet le za take reče zanima, od kojih ima očitvidno korist. Pa vsaj nij čuda, ako se kmet in obrtnik briga le za koristno znanje, kajti njemu je tega neobhodno potreba. Kako bi inace zamogel tako visoki davek plačevati! Znano barem je, da morajo baš z roko dela-joči stani največ v državno blagajno pošiljati? Da pa se dobro, povoljno stanje in premoženje kmetu in obrtniku doseže, treba je k temu peljajoče znanosti v šoli posebno gojiti. Narave, naše

matere, treba se nam je najpred poprijeti. Ne sme se tu o inostranih rečeh in stvarih začeti, nego pri domačih. Kaj je kmetu treba vedeti, kje in kako ta ali druga tuja žival živi; kako življenje je v tropičnih pragozdih; kako se pomaranče in smokve obdeljujejo? Kajti ne v tujem kraju se nahajajoče, nego domače v njegovem obližju ležeče bode on obdeloval. Vemo pa, da so naši rojaki starokopitneži, ki se kot klôp starih navad deržé. Oni ne verjamejo pred na korist kake nove izboljševalne iznajdbe, kot da jim je uže očividno. Jih s tacimi koristnimi iznajdbami v kmetijstvu in obertnji seznaniti, je posebno važen nalog narodnega učitelja. Pa ne samo teoretično, nego tudi praktično naj učitelj to svojo zadačo izvršuje. — Da bo pa le to tem lažje dosegel, dobro je, ako pristopi k enemu ali več kmetijskim družbam, katerih naloga, je za napredek kmetijstva skrbeti. Od teh družeb dobil bode učitelj po potrebnosti stroje in druge pripomočke v podporo. — Tudi naj bi se učitelji na krajne in okrajne šolske svete za pomoč, kojoj jim ovi odrekli nikakor ne bodo, obrnoli. — V šoli naj učitelj nikakor sistematično poljedeljstva ne podučuje, nego naj ga pri vsakej priliki v druge predmete vriva in združuje.

G. Lapajne: V normalnih učnih načrtih nij posebej ukazan nauk o poljedeljstvu. Nikakor pa ne radi tega misliti, poljedeljstva podučevati treba nij, nego to se mora v druge predmete, osebito v naravoslovje, vverstiti tako, da je povsod in nikjer.

G. Škoflek izraža željo, naj bi se pri izdelovanju čitank posebno na poljedeljstvo ozir jemalo.

Ker poročevalec o „telovadbi“, g. Anton Leban nij bil navzoč, nego je svoj referat izdelan poslal, sklene zbor, da se cel ta spis v „Slov. Učitelju“ ponatisne.

O točki „disciplina“ poročuje g. Rad. Škoflek. Govornik poudarja važnost discipline na pospeh šolstva in meni, da naj učitelj kolikor mogoče tudi zunaj šole za disciplino deluje in to po starših. Kajti resnica je, da se roditelji in šolske oblasti s tem zadovoljujejo, da deco v šolo spravé, vse drugo jih ne skerbi več, češ, zato je učitelj tu. Da se tem kolikor mogoče v okom pride, predlagal bi sledeče resolucije na blagovoljno sprejetje:

- a) Učenci, ki nijmajo odpustnega spričala, morajo se tako dolgo v šolo siliti, da isto dobé. Na to imajo gledati ne samo šolske oblasti, nego tudi občinski uradi. Takove učence tudi ne bi smeli rokodeljski mojstri v uk, gospodarji ne v službo jemati.
- b) Pri odpustnih spričalih gledati je na zadržanje staršev ali rediteljev proti šoli.
- c) Neopravičene šolske zamude imajo se vračuniti, kakor tudi

isti čas, v kojem je bil dotični učenec začasno iz šole izključen.

- d) Šolske oblasti naj se ozirajo pri vsakem odloku dotičnih vprašanj na neopravičene zamude, na upornost in neštovanje šole od strani roditeljev ali rediteljev.
- e) Učenci, ki so posebno marljivi in lepega vedenja cel čas šolskega obiskovanja, naj se odpusté naj prošnjo starišev uže v dvanaajstem ali trinajstem letu.
- f) Učenci se smejo odpuščati le konec prvega ali drugega polulelja, a vselej le po skušnji pri kojoj naj so pričujoči roditelji ali vsaj kraj. šol. nadzornik.
- g) Izvrstni učenci naj dobé posebno pobvalno spričevalo od kraj. ali okraj. šol. sveta.
- h) Pomanjkljive šolske postave gledé discipline naj se, kakor hitro mogoče popravé, in odgovornost roditeljev ali rediteljev za vedenje njih otrok oziroma rejencev proti šoli, učiteljem in predpostavljenim naj se določi.

Pri glasovanju se sprejmejo točke sub *a*, *c*, *d* in *f*, ove sub *b* in *e* ne odobré se. Pri točki sub „*e*“ sprejme se predlog g. Pernišek-a „naj se tudi pridni ne odpuščajo“.

Ker se nihče več za besedo ne oglasi, prečita g. predsednik došle telegrame. Pervi bil je ed treh notranjskih učiteljev: Bedenek, Juvančič in Požena; drugi od g. Lebana iz Gorice in tretji od dveh ljutomerskih v Ljubljani stanujočih učiteljic najme gospodičin E. Toman in Ekel. Z gromoviti „živijo“ bili so telegrami sprejeti.

Predsednik, spodbujaje učitelje za prihodnjo nevstrašeno delovanje in zahvalivši se za obilno vdeležitev vkljub mnogoterim zaprekam in oviram, sklene zborovanje ob 1/22 uri popoldne. —

Sedaj zbrali smo se učitelji k skupnemu obedu v dvorani „pri belem volu“, kjer smo se prav prijateljsko razgovarjali in radovali. Sledivše razne napitnice, kakor n. pr. napitnica g. Lapajmeta na Nj. Veličanstvo našega carja; g. prof. Pajk-a iz Maribora na „slov. učit. društvo za slov. Štajer“; g. Pernišek-a na prof. Pajk-a; g. Lapajmeta na iz sosednje Koroške in Kranjske dežele došle učitelje; g. Meglič-a na edinost in slogo itd. bile so z navdušenjem sprejete.

Po končanem obedu ogledavali smo si prijazno mesto Celjsko in mično njegovo okolico. Mnogi, dopoldnevnega posvetovanja iz raznih vzrokov se vdeležiti nemogoči učitelji, bili so, dospevši z popoldnevnim vlakom sê srčnim „dobro došli“ sprejeti.

Na večer istega dneva sledila je v istem prostoru „veselica.“ Vdeležilo se je je više 200 oseb, učiteljev in drugih izobraženih Slovencev iz Celja in njega okolice, iz Maribora in celó iz Gradca. Pri veselici razveseljevala nas je domača mestna godba z jako dobrim sviranjem raznih komadov in narodnih pes-

nij in pa petje gg. učiteljev pod vodstvom znanega gosp. Rad. Skoflek-a. Nekoje pesni morale so se na željo občinstva ponoviti. Jako hitro nam je mineval čas. Marsikoji je, pogledavši na uro iz nenaden in nevoljen vskliknil: „uže čez polnoči“ ter bi bil rad kazalec za poldneva nazaj porinil, ter se zopet v višje poetične misli na strani prijateljev ali prijateljic vspel, ko ne bi bil ga g. predsednika nemilosten opominj: Krčmar nijma dalje dovoljenja, zopet na vsakdanji, rejalni svet potegnil spomnivši se, da: „sreča pozemeljska vsaka je kratka.“

Z navdušenjem so bili sprejeti napitnici g. Pernišek-a na navzoča slov. skladatelja gg. doktorja Gustav in Benjamin Ipa-vic-a in g. Lapajne-ta na druge domoljube, kakor so bili gg. Dr. Kočevar, Kapus, Kavčič i. dr.

5. oktobra 1875. leta ostal bo vsem navzočim v prijaznem spominu, dajavši jim pa tudi pogum za nadaljno možko, narodnega učitelja vredno delovanje. — Spomnili smo se besed pesnika, ki pravi: „Na nas se ozira domovina, mi nada, sladki up smo njej“ in v katerikoli ti podobi pride skušnjava zapeljiva, ne vdajmo se, ko vse se maja, mi vsaj trdno stojmo!

Roke v slovo si podajavši razodevala so usta in plamteče oči vseh, da so pesnikove besede:

„Da srce (domivini) zvesto, kakor zdaj

Ostalo bo na vekomaj“

našle pri nas glasen odmev.

Telovadba.

(Spisal Antonij Leban-Mozirski.)

(Konec.)

Gesund und frisch sein ist besser denn Gold, und ein gesunder Leib ist besser denn grosses Gut. Es ist kein Reichthum zu vergleichen einem gesunden Leibe. Jes. Sirach 30, 15.

Gledati je pa treba na to, da se vaje brez graje vršé. — Ako telovadijo istočasno otroci razne starosti v istem prostoru, ondaj najmlajša detca lahkejšé vaje verši. — Stoperv v tretjem razredu naj prične učitelj s telovadbo na telovadišču in sicer proste, redne vaje in igre. Te vaje naj se veršé zdaj stojé, zdaj gredé. — Na to lahko preide učitelj k vajam v poskoku in skakanji. (Glej Zimo!) Upeljejo se lahko tudi lahke igre, katere otroci z veseljem igrajo. Na priliko: Na poskušnjo teči, žogo metati, črni mož, noč in dan, lesjak hodi okoli, Jaka kje si, po trije vštric, lisjak in kura, lov zunaj kroga, lonec ubijati. Velevažne so tudi različne hoje, in sicer hoja na mestu po taktu

1. hoja naprej 2. hoja nazaj itd. in druge hoje, katere se tudi v Zimovi knjigi dobé. Vaje v tekanji naj tudi učitelj uči n. pr. teči po taktu naprej itd. (Glej Zimo!) Sicer naj učitelj pri teh vajah prav previdno ravna. A učitelji večkrat take vaje opusté radi pomanjkanja prostora; to bi ne smelo biti, raje naj učitelj pelje detco na kak bližnji travnik, kajti Kloss pravi: „Beim Laufen wird die Thätigkeit der edelsten Organe, der Athmungswerkzeuge (Lungen) und der wichtigsten Organe des Blutlaufes (Herz und Gefässsysteme) in einer Weise angeregt, wie es sonst bei keiner Turnübung vorkommt. Zwar werden jene Organe eigentlich bei allen Turnübungen, und namentlich bei den kräftigeren Turnarten an den Geräthen, beim Springen und Dergleichen in heilsame Thätigkeit versetzt; allein die Laufübungen sind noch specieller und durchgreifender.“ — Pri skakanju naj učitelj pusti raje majhni poskok dobro in korektno izveršiti, nego večjega pa — slabo.

Kar se tiče iger naj se teh malo nauči, a te dobro. — Nespametno bi bilo veliko iger poskusiti, a se nobene ne dobro naučiti. Pri igri naj bode učitelj še bolj „prijazno resen“ (kakor pravi Ohler) in energičen nego pri navadnem poduku. Učitelj naj se potruži, da se učenci najpriljubnejše igre dobro naučé, katere potem gledé na vreme in letni čas vedno ponavljajo. — Ako otroci višjih oddelkov po 2 uri na teden na telovadišču telovadijo, bode menda zadostovalo; prejšnjim uže znanim in vedno ponavljajočim se vajam lahko si pridruži še nekatere lahke vaje na kozi, drogi itd. kakor jih Kloss, Niggler, Spiess, Münch in Zima navajajo. Nij treba, da učenec postane baš izversten telovadec, ali celo „Schauspieler“, ampak dosta je, da se le telo krepča; n. pr. na drogu naj bode cilj ta, da zna gor in dol pravilno plezati.

Na kozi tudi zadostujejo čisto lahke vaje, n. pr. opora v stezi (Streckstütz); opora na komolci (Unterarmstütz), opora v leži (Liegestütz) itd. Vaje, katere bi bile za deklice nespodobne, naj učitelj opusti, n. pr. vse dolge in visoke poskoke — vaje na drogu in kozi in plezalne vaje itd. — Sicer bode vsak učitelj kot odgojitelj sam uvidil, katere vaje so za dečke in katere za deklice sposobne. — Kdor hoče kaj več poizvedeti o „ženskej telovadbi“ naj se naroči na Weber-jevo: „die weibliche Turnkunst und genauere Auskunft über Theorie und Praxis des Mädchenturnens.“ — (Leipzig.)

Tako naj tedaj učitelj telovadbo v narodnej šoli goji, in jaz menim, da bi tako seme telovadbe prineslo bogati sad in blagoslov na polje narodnega šolstva. — V to pomozi nam Bog in sreča junačka! —

O varstvu živali.

(Pri okrajnem učiteljskem zboru 5. avgusta 1875. v Ptuiju govoril
J. Štrenkelj, učitelj.)

(Konec.)

Zategadelj se tirja od vseh, katerim je omika ljudi izročena, zato skrbeti, da tudi v tej reči humanitarno delajo. — Za to se obračam posebno na ljudske šole, da bi one na ta važen predmet vso pazljivost obračale, in v tem oziru za občno zboljšanje skrbele, kajti šola je tako rekoč mati ali gojiteljica, ktera samo dobro, lepo ljubi, vse neredno in grozovito ali nečloveško pa odstranjuje.

Šola je tu prva in nje stariši so učitelji. Učitelj nadomestuje očeta in mater, on vzreja in čisti um otroka, on ga vzreja, kot vrtnar svoje drevesce, on mu vse dá, kar mu je za prihodnost potrebno v dušnem življenju, on ga čisti od vseh nečednosti. — Prašam pa, čast. sokolegi: Kdo drugi pa bode to na skerbi imel, ako ne mi? Bode morebiti, skerbna mati, ki se že o zjutrajni zarji na delo poda, in zvečer domu vpehana pride, ali morda oče, ki že o zgodnem svitu se ž oralom na polje poda, in še le z večernim mrakom ves truden domu verne in komaj včaka, da se vleže na svojo posteljo? — Kdo drugi, vprašam dalje, bi naj vsem tem na pomoč prišel?

Bilo bi pa nespametno, ako bi se na učitelje tirjatev stavila, da bi se za ta predmet posebne ure rabile, ali posebni govori ali nauki deržali. Vsak učitelj naj le takrat potrebne nauke in opomine otrokom daje, kadar se mu priložnost k temu ponuja. — In tukaj hočem na posebne trenutke g. učitelje opozoriti.

Gleda naj se že pri začetnikih na potrebno izobraževanje čutil, kajti to že občna izrejevalna pravila tirjajo, da se vse zmožnosti otroka enakomerno razvijajo in izobražujejo. Zategadelj ima učitelj tudi čutila usmiljenja in ljubezni ne le samo do ljudi, ampak tudi do živali vznjati, in je opozorovati, kako si živali same ne morejo pomagati, in človeka v pomoč potrebujejo. — On naj tudi ne pozabi učence podučiti, kako človeka to jako poniža, ako v jezi z živaljo sirovo ravna.

Dobro bode tudi, ako on otrokom dokaže, da so živali glede svoje narurne ali fizične občutljivosti človeku popolnoma enake, da tudi živalim počitek, ugodnost, potolaženje gladu, žeje, prijetno in dobro dene, da one pri vsakem stradanju, pri delu in grozovitosti bolečine čutijo, kakor človek, tedaj bi nepošteno bilo, jim kaj takega brez potrebe in vzroka napravljati, zategadelj se naj tudi njej nič ne stori, kar se od nje ne želi. Česar človek nima rad, tega tudi žival nima rada. Noboden si ne želi, da bi mu se žival pri kakem delu protivila, za tega del naj tudi on njej ne prikrajša tega, kar jej je dolžen dati; no-

beden ne želi od nje poškodovan, ranjen, mučen biti, zato naj se živali nikdar kaj enakega ne stori. — Otrokom naj se hudobnost in sirovo obnašanje do živali na tenko pred oči postavlja, pripoveduje naj se jim dogodke takih sirovosti proti ubegim živalim, opozoruje naj se na njih mnogoverstne bolečine itd.

Drugi moment, po katerem učitelj otroke napeljuje k jasnejšemu in pravemu spoznanju, v tej zadevi je naravno, od stvarnika samo odločeno stališče človekovo proti živali. V ta namen pojasnuje otrokom, kako je stvarnik le sam gospod cele narave, in da je človek le od njega določen, da uživa stvari, in je po svoji volji rabi, je tudi mori, nekaj za živež, nekaj za druge namene, radi tega pa naj mu nikdar na misel ne pride, ž njimi neusmiljeno ravnati. — On je toraj zavezan za nje skrbeti, je varovati, je hraniti; on je dolžen, je pred vsemi boleznimi varovati, jej pomagati in za zdravje skrbeti, in to mora vse z ljubeznijo se zgoditi. —

Tudi živali imajo neko posebno stopinjo razumnosti; človeku so toliko zvestejše, kolikor lepše se z njimi ravna. Učence se o tem prepriča, da se jim zgledi pripovedujejo.

Na ta način pa učitelj zopet dvojno koristi, učenci so pazljivi in drugič, poiskujejo iz povesti nauk, vadijo se razsojevati in um bistriti. Take povesti ostanejo v mladih srcih. Učitelj si naj povesti tako vredi, da različne prednosti pravega ravnanja z živalmi po njih pred oči pridejo, da otroci sami sprevidevaje razsojujejo. Še več pozornosti ima še učitelj nato obračati, da otrokom tudi mnogoverstne škode v zadevi slabega ravnanja z živali pojasnuje. Tudi v tem oziru je svetovati, da učitelj učencem nekatere dogodke pripoveduje, po katerih se prepričajo, kako je tudi živalim neka stopinja dostojnosti prisvojena. —

Žalostne dogodke predstavlja učitelj kakor narurne kazni, — dokazujoče nepremišljenosti in samovoljnosti hudobnega in pokvarjenega človeka.

Žalovati je nad tistim otrokom, kateri mlade in slabe živali terpinči, da se zabava nad njimi. Če bi se pa primerilo, da bi se hudoben otrok najšel, ki tako z živalimi ravna, naj ga učitelj še posebej po zgledih na tenko podučí. Ako je še ena iskrica čutila v takem otročjem srcu, naj si vse prizadeva in porabi, da mu vcepi več ljubezni do živali.

Vse, kar sem obširno razkladal, naj v sledečih točkah povzamem:

1) Učitelj naj že pri začetnikih čutila ljubezni in miljenosti do živali zbuja.

2) Učitelj naj učence pogostoma o tej reči opominja, posebno kedar je prava prilika.

3) Ako bi učitelj kako terpinčenje živali zapazil, naj on sam to odstrani.

4) Okrajna glavarstva naj bi občinam zapovedala, strogo po postavi ravnati, vsak prestop kaznovati, in vsako leto enkrat pri cerkvi mučenike živali naznaniti občinstvu.

Dopisi.

Iz Rajhenburga 7. novembra 1875. Učiteljsko društvo za okraje Kozje, Sevnico in Brežice je v četrtem letu svojega obstanka dne 4. novembra v Brežicah prvič zborovalo. Predsedoval ter ob 10. uri skupščino otvoril je g. Jamšek. Po navadnem pozdravu objavi sledeče: a) Deželni šolski svet zahteva po dopisu od 14. oktobra, št. 6290, naj se učitelji, ki imajo med sabo kaj poravnati, ne kavsajo v časnikih, marveč naj se v takih zadevah pri okr. šolskih svetih pritožijo, ter po tej poti pravice iščejo. Naj bi bili pač — želi g. predsednik — eden drugemu prizanesljivi, v zunajnem kolikor mogoče edini, ter drug drugega in s tem čast učiteljstva branili. b) Zbor pozdravlja pismeno narodni kandidatje mariborskega učiteljskega zbora. c) Kteri in s kakovim delokrogom so nastavljeni okrajni šolski nadzorniki za novo dobo v spodnjem Štajerju. d) Po Kop-schitsch-evih zemljevidih avstrijskih kronovin, katerih v porabo predsednik pokaže, se takoj poseže. Prekratek je bil čas, da bi se celi dnevni red rešiti mogel, torej najpotrebnejše:

1) V novi odbor so voljeni:

g. France Jamšek, predsednik;

gg. Ivan Volavšek in Ivan Matko, perovodja;

g. Ivan Kunstič, pevovodja;

g. Jožef Poljanec, denarničar;

gg. Jožef Drozg, Jožef Kline in Anton Kokot, odborniki.

2) Prednašala sta: a) g. Kokot o vinoreji, b) g. Poljanec o fiziki.

3) Po poročilu blagajnika, g. Poljanca se je kazalo, da ostane v društveni blagajnici po odstranjenju odhodkov 103 gld., sicer ne vse v gotovini. V odsek za pregledovanje računov so voljeni gg.: Ornik, Volavšek in Kline.

4. Iz poročila o delovanju učiteljskega društva za okraje Kozje, Sevnico in Brežice v pretečenem 1874/5tem letu naj posnamem sledeče:

V tretjem letu svojega obstanka je obstalo učiteljsko društvo za okraje Kozje, Sevnico in Brežice iz 28 udov; namreč:

1) P. n. g. Ludovik Joseck, c. kr. okrajni glavar, posestnik Franc-Jožefovega reda itd.

2) g. Matija Šušteršič, posestnik na Vidmu.

3) g. Viljem Pfeifer, državni poslanec, župan na Kerskem itd., kot podporniki; dalje 25 gg. učiteljev iz kozjanskega, sevniskega in breškega okraja kot pravi udje.

Ostali gospodje učitelji iz teh treh okrajev so bili tudi vabljeni v naše kolo stopiti. In ker do danes društvenih pravil nazaj poslali niso, je tedaj upati, da nam bodo skoraj po bratovsko v roke segli. Nadjati se je tudi, da bodo še nekteri odlični gospodje, znani prijatelji šolstva in sploh ljudske omike našemu društvu kot podporniki pristopili.

Društvo je to leto 7krat zborovalo in sicer: 3krat v Rajhenburgu, 2krat na Vidmu, enkrat v Kapelah in enkrat v Brežicah.

Prednašanj je bilo skupaj 15, torej za 2 več nego lani in za 4 več nego predlanskem.

V baš preteklem letu se je društvo tudi petja krepko poprijelo. Da, glasili so se včasih obsavski in obsotelski slavičeki, da so mimogredoči na se in svoj pot pozabljali. To je veselo in za verlega pevovodja najboljše spričalo!

Kako bi kaki siromašni pa marjivi dijak iz naših okrajev od veselja poskočil, ko bi se naše društvo včasih s kakim petakom njega spomnilo! — A do sedaj ni bilo mogoče; pa, kar še ni, še zna pa biti. Človekoljubnosti ali humanosti se sicer žalibože še okoli in okoli neusmiljeno v lice bije; a prijmimo jo mi nježno za roke in posadimo jo v naši hiši za mizo.

Društvo je že v marsikterih krajih zborovalo, a nikjer ni imelo sitnosti, nikjer se mu ni nasprotovalo, veliko je bilo povsod več ali manj priznано, večkrat tudi že gostoljubno sprejeto. Da, ima že simpatije med domačim ljudstvom, in tudi onkraj Save in Sotle je na dobrem glasu. To je častno za nas!

Ljudstvo se je v zadnjem času že toliko zdramilo, da le malokdaj za kako reč več plača, nego jeres vredna; in po vrednosti se bode tudi nas ali spoštovalo — ali pa zaničevalo. Pa ako bo društvo tudi v prihodnje tako napredovalo, kakor do sedaj; potem se mora tukajšnje šolstvo v kratkem še bolj povzdigniti; potem znamo še učakati, da se bo tudi ob Savi in Sotli o našem stanu sploh tako spoštljivo mislilo in govorilo, kakor se o njem misli in govori pri najizobraženejših ljudstvih. Torej združimo se še tesneje in delujmo z vsemi našimi močmi za povzdigo domačega šolstva in s tem tudi za povzdigo našega lastnega stanu — in v nekih letih imamo vse ljudstvo na naši strani, posamezni protivniki potem naši boljše stvari ne morejo več izdatno škodovati.

Naš trud in naše materialne žertve morajo le dober sad obroditi, če ne nam, pa vsaj našim potomcem.

Matko.

Iz kozjanskega okraja. (Nova mera. Okrajno šolsko svetovalstvo.) Postava je določila, da se mora s starim letom 1875. nehati stara, in z novim letom pričeti nova mera, in to pod strogo kaznijo. Ljudje zvedevši ali bravši v Koledarju od 1875. l. to postavo, jeli so se spogledavati, ter med seboj popraševati, kje in kedo jih bo seznanil z novo mero, bojé se velikih goljufij pri prodajanji in kupovanji. Otroci v šoli sicer novo mero dobro umevajo, a toliko vendar ne, da bi lahko doma o njej druge podučevali. Učitelj je navadno edina oseba na kmetih, kateri novo mero dobro pozna, on je, kateri deco metodično podučuje v vseh predmetih, on tedaj lahko v tem oziru ljudem, med kojimi biva, za koje blagor in omiko mu mora mar biti, veliko koristi. Nedeljskih šol za otroke nimamo več, če pa učitelj oklicati pusti: Vsako nedeljo po cerkvenem opraviu bode naš g. učitelj podučeval o novi meri, prepričal se bo, da bo skoro vsacega gospodarja, zelo veliko mladih fantov, kateri še o tem ničesar slišali niso, pred seboj imel. Učitelj z Dobja se je o tem prepričal, ker tudi on o tem

podučuje. Ko je učitelj že kako 1½ ure o novi meri govoril, začne naj kaj o kmetijstvu, kakor: o sadjo-, živino in vinoreji pogovarjati se. Obljubi naj jim, da bo, potem ko bodo z novo mero popolnoma seznanili se, predaval o umnem gospodarstvu itd. Če si je učitelj pri prvem poduku z mičnim razlaganjem poslušalce pridobil, jih tudi pri poduku o kmetijstvu ne bo izgubil.

Pretečeni mesec bile so volitve v okr. š. svet Kozjanski. Razun treh članov, voljeni so še bivši udje. Med novovoljenimi je gospod France Pravnzajs, pokojni učitelj na Planini (Montpreis). G. Pravnzajs je zlužboval nad 40 let, in je od svojih učencev, katerih je imel zelo veliko, prav čislán. Imenovani gospod je pravi prijatelj učiteljev, mož pravega značaja. Nadjati se imamo učitelji kozjanskega okraja, da bo g. Pravnzajs kot taki v vsakem oziru zagovarjal učiteljske pravice.

Vso čast načelniku okr. š. sv., gosp. okrajnemu glavarju, kateri s svojega nakupava raznoverstne šolske potrebe, ter jih šolam brezplačno razpošilja. Okrajni š. sv. je podelil primerne remuneracije nekterim učiteljskim soprugam za trud, ker so podučevale v ž. roč. delih. —r.

Iz Šturije pri Vipavi. (Dalje.) K šesti točki. O čertem in zadnjem prašanji referira g. J. Adlešič. On poudarja v svojem govoru, da naj učitelj posebno zato skerbi, da bode streha na šolskem poslopji vedno v dobrem stanu. Učitelj kot šolski vodja je tako rekoč pravi oskerbnik šolske hiše in šolskega imetja, na čemur mora mu več ležeče biti, nego na lastnem imenji. Gledati mora, da niti on, niti njegovi ljudje zid šolske hiše ne omažejo in česa drugzega ne poškodujejo. Vsake male pohabe naj vselej nemudoma na pravo mesto naznanja, da se prec iz začetka popravijo in se na ta način pozneje večim stroškom v okom pride. Učence naj on takoj v začetku snage in vestnosti privadi, to je, da se navadijo biti sami snažni, imeti svoje orodje snažno, ter tujo lastnino ceniti in spoštovati znajo — in tako tudi potem gledajo, da v šoli česa ne pokvarijo in ne onesnažijo. Učne pripomočke, kateri se ravno ne rabijo, naj spravlja vselej v varni, zato odločeni kraj, da se tim načinom poškodovanja obvarujejo. Gleda naj na to, da bodo šolski dimniki saj vedno očiščeni, da se tako nesreča po ognji — odverne. Kjer bi še šolsko poslopje s svojim imenjem zavarovano ne bilo, naj on šolskemu svetu in občinskemu odboru potrebo zavarovanja nujno prigovarja. —

Dalje priporoča, da naj učitelj učence, kateri so zaporom kaznovani, sam nadzoruje, ker, ako se taki nemirneži sami sobi prepuščajo, radi v šoli eno ali drngo reč onesnažijo, černilnike pohabijo, klopi režejo — ali pa še celo kake učne pripomočke poškodujejo.

Gospod Perné je zoper nadzorovanje zapertih otrok od strani učitelja; on pove, da to ni ravno čestni posel, (gotovo, ker bi bil s tem načinom učitelj svojim učencem — policaj. Pis.) ter nasvetuje dalje, da naj učitelj s svojo disciplino nemirneže tako daleč izобрази ali vstrahuje, da bodo v šoli, kadar so zaperti, tudi brez nadzorovanja mirni. Najboljše je, da učitelj vsakemu zapertemu svoje mesto odloči, potem jim kake pis-mene naloge da izdelati, ali pa kaj na pamet učiti. Samo ob sebi se pa umeje, da morajo zadevajoči zaperteži za obedvoje potrebne zmožnosti

imeti. Kar se kaznovanim otrokom v rečenem obziru izdelati nalaga, morajo vselej z največjo pazljivostjo izvršiti, sicer se jim kazni zapore pomnoži, ker bi morali enaka pismena izdelovanja po dva-, tri- in še večkrat zaporedoma izgotoviti.

Na to vižo bodo kaznovani otroci gotovo mirni in sitno nadzorovanje od strani učitelja odpade samo ob sebi.

Potem g. referent svoj govor še ob kratkem bolj temeljito pojasni, kateri se brez daljne debate odobri in sprejme.

K sedmi točki. O „posameznih nasvetih“ prosi gosp. Grebenec prve besede. Potem on v prav obširnem in krepkem govoru iz pedagoškega kot zdravstvenega stališča verlo biča nove učne črteže, namenjene enorazrednim razdeljenim ljudskim šolam; dokazuje taistih popolno nepraktičnost in neizpeljivost z ozirom na učitelje in učence, kakor tudi staršev nčeče se mladine. (Njegov originalni govor bral se na drugem kraju v „Slov. Učitelju.“ Pis.) Konečno predlaga gosp. govornik, da naj se skupščina izjavi, da se dosedanja ponavljavna šola (to je polletna po 6 ur na teden) popolnoma opusti, ter naj se 12- do 14letna mladina vsako nedeljo skoz celo šolsko leto po 2 uri podučuje.

Gospod nadzornik temu nekako ugovarja ter pravi, da kar postava določuje, ne sme se ovračevati, ampak postava mora se s svojimi določili spolnjevati.

Na to opazko gospod Grebenec odgovarja, da postava mora se izpolnjevati, toda ona mora tudi izpeljiva biti. Postava natanjko določuje, da spada na jednega učitelja le po 40 učencev, a mi imamo jih pa po 100 do 200 in še več. Zakaj se pa v tem obziru postava ne spoľnjuje? Ako se je po postavi vložil temelj ljudskega izobraževanja, zakaj se je začelo kar naenkrat od strehe navzdol in ne od temelja k višku zidati? Razširijo se naj popred šole, — ter pomnoži število učiteljev, da bodo imeli postavno število učencev, potem še le naj se nam tako breme naklada, da ga bomo tudi nositi zamogli! —

G. M. Zarnik na to pravi, da ako mi sklenemo, da se ponavljavna šola odpravi, bodo se nam drugi učitelji posmehovali in nas nazadnjake imenovali, ter zahteva, da če se bode o gosp. Grebenčevem predlogu glasovalo, glasuje naj se po imenih.

Po daljšej precej ostri debati spremeni se gosp. Grebenčev predlog v toliko, da se namreč skupščina izreče, da se v gori povedanem smislu napravi prošnja na deželno šolsko svetovalstvo, namreč, da se polletna ponavljavna šola na deželi skoz celo šolsko leto le ob nedeljah, in to vsako nedeljo po dve uri verši. (V tej zadevi je gosp. J. Zarnik v omenjenem „Tovarušu“ zopet več neresnic obelodanil. Pis.)

Glasovaje po imenih sprejme se gosp. Grebenčev predlog v rečenem smislu z 20 proti 5 glasovom.

Potem voli se odbor 3 udov, da dotično prošnjo napravi, v kateri namen bili so odločeni gg. Grebenec, Perné in Rant.

K tej točki sklene se od vseh navzočih učiteljev še enoglasno, da ima prihodnja učiteljska konferenca za tukajšnji šolski okraj biti 6. rožnika 1876, t. j. v torek po binkošti ali „duhovem“ v Senožečah.

Dalje volijo se k tej točki na nasvet gospodov Ivana in Martina Zarnika še štirje poročevalci različnim časopisom; v to se odločijo kot poročevalec „Slovenskemu narodu“ g. Grobenec; „Učiteljskemu tovarišu“ g. Ivan Zarnik; „Slovenskemu učitelju“ Matija Rant in „Laibacher Schulzeitung-i“ g. Jurij Adlešič. (Tudi v tej zadevi ima omenjena štev. „Učiteljskega Tovariša“ nekoliko neresničnega. Pis.)

Preide se k osmi točki dnevnega reda. Poročevalec o tej točki je predsednik in blagajničar splošne okrajne učiteljske bukvarnice v Postojni g. Vencajz. On naznanja v svojem govoru, da obsega imenovana učiteljska bukvarnica sodaj 144 različnih knjig, katerih zapisnik se je učiteljem Postojniškega okraja, izvzemši one v Vipavskeji dolini, potom cirkulacije v razvid o svojem času uže poslal. (Konec prihodnjič.)

Iz Materije v Istri 10. novembra 1875. Za jesoči mesec je zborovalo naše krj. š. svetovalstvo minoli tjeđen. Dnevni red je bil jako interesanten in se je isto tako častno vsaka njegovih toček rešila. Kratko poročam: da je spomenuti zbor jako lepe svote namenil za mnogotere potrebe učilnic Materijske županovine. Tod je ves narod posebno navdušen za narodno prosveto slovensko; osobito pa so vneti za napredek oni, koji spadajo v krog novo ustanovljene „narodne učilne“ (ta napis jo naime zalša nad portonom) v Materiji. Evo, organizator te učilne, Materijski župan in poštar, g. Župančič je bil samo v svojo mošnjo globoko posegel, ter je odlično napolnil biblioteko za deteo. Lani mu šine misel v glavo: da naj bi se ustanovila tukaj nova narodna učilna. Še svojim sklepom je iznenadil vso šol. gosposko v Trsti i na Volovskem. Vse je imel notirano na niti in kakor strela izpod neba je bila v Materiji zistematizovana narodna učilna. Prav ta čas sem se bil uže do gerla naveličal štajerskih pedagogov, kar se dogovoriva kot pred še drug drugemu neznana jaz in g. Ž., ter prevzemem službo te nove učilne prav radostno, ker se mi je bilo zagotovilo: da se mi tu ne bode trebalo boriti z afterpedagogi. Ako bi g. Ž. tu ne bilo, ne bilo bi še danes učilne o Materiji, jaz pako bi učiteljstvoval letos u Hervatih.

Gg. duhovniki so tu veleprijazni novim šolam. Osobito g. Kraljič, žup., nam je neizmerno velik prijatelj nove šole.

Za uč. zastopnika te županovine je prišel v zbor kr. š. sv. Pernišek. Konečno se določi program za otvorenje Materijske učilne.

Otvorilo se je to svetišče narodne prosvete slovesno 9. novembra. Krasen slavolok je kinčal uhod. Topiči so pokali, da je bilo veselje. Mladina i roditelji so šli ta dan k slovesnej maši. Potem so bile v učilni še dubovske cerimonije po predpis. ritmuži. Za tem so sledili razni govori v učilni na serce roditeljem in detei, da so se vsi v veri poterdili, ter dobili pojem nove šole. Obed in večerja sta bila združena za otvoritelje, topiči pako so uvek pucali medju tim. Navdušenje je bilo jako veliko. —

Materijsčani pa tudi smemo biti ponosni, ker imamo mej kmeti najlepšo učilno za narod v vsej Istri. —š.—

Iz Vojnika. Pri učiteljskem zboru 4. novembra t. l. v Celji je bilo 24 udov navzočih. Na dnevnem redu je bilo:

1) Volitev novega društvenega odbora; 2) Poročilo o zboru „učiteljske zveze“; 3) Predlogi o prenarejenju društvenih pravil; 4) Predlogi drugi.

1. G. načelnik razjasnjuje, zakaj je odbor volitev novega odbora na dnevi red postavil; on pravi, da danes novovoljeni odbor še le z začetkom bodočega leta voditeljstvo prevzame; da je pa volitev zato za danes postavljena, ker bi znabiti po zadržkih k zboru v januarju le pičlo število udov prišlo, ter bi se volitev ne mogla tako natančno izvršiti. G. Lopan meni, naj se novi odbor v začetku društvenega leta, v januarju po pravilih voli in da gotovo toliko udov k zboru v januarju pride, da se bo zamogla volitev novega odbora redno izpeljati. Temu nasvetu večina ne zboru priterdi.

2. G. Bobisut je, kakor odposlanec učit. društva, poročal o letošnjem zboru štaj. „učit. zveze“ v Mariboru. To je pa gg. čitateljem deloma iz udeležitve, deloma po čitanju o zboru učit. zveze znano; torej o tem ne govorim.

3. G. Weiss predlaga: Ker so pri našem učiteljskem društvu ne le samo učitelji celjskega okraja, ampak tudi učitelji drugih sosednih okrajev, zato se naj naslov: „Okrajno učiteljsko društvo celjsko“ izpremeni v: Učiteljsko društvo celjsko (sprejeto). Nasvetoval je še več prenardeb. Voljeni so bili v odbor za popraviljenje društvenih pravil po predlogu g. Bobisuta: gg. Weiss, Lopan, Miklaveč.

4. G. Bobisut naznanja konečno, da bodo v prihodnjih zborih prednašali gg. Miklaveč (o odgoji in uku), Tisch (dalje iz telovadbe) in Bobisut (dalje iz naravoslovja z ozirom na to, kako si more učitelj k temu uku sam učne pripomočke brez posebnih stroškov pripraviti.) — Šolsko delo smo tedaj spet pričeli; otrok je mnogo truda dosta. V Vojniku imamo vse natačeno, šolski prostori so vsi premali. V 1. razredu je 170 otrok; moral se je poldnevni poduk vpeljati. 2. razred jih šteje 89, 3. razred 86. V seji 11. novembra t. l. je kr. š. svet med drugim sklenil, za naglo razširjenje vojniške šole v 4razredno prositi. To se je že zgodilo in že je tudi prošnja iz Celja v Gradec šla; vsaki dan se dovoljenje pričakuje. Prihodnja šola v Ljubečni nam vzame le okolo 30 otrok. Tudi šola celjske okolice ima veliko število otrok; v 1. razredu jih je 190, seveda s poldnevnim podukom in podučitelj podučuje na teden 32 ur. Sliši se, da je tudi kr. š. svet celjske okolice še za eden razred prosil; za šolske sestre pa že v drugič prošnjo vložil, kar se mu je že enkrat od višje šolske oblasti odnikalo.

—Ž—

Slovstvo.

(Haushaltungskunde für Volksschulen), spisal vitez pl. Herman, c. kr. šolski svetovalec, obsega 132 strani v mali osmerki in se dobiva v Gradci v „društveni tiskarni“ po 36 kr. To knjižico smo uže predzadnjič omenjali. Dasiravno je v slednjem času precejšnje število slovenskih knjižic na svitlo prišlo in te imajo slovenski učitelji v prvi versti naročevati in razširjevati, vendar priporočujemo tudi omenjeno knjižico našim čitateljem prav živo, in to iz sledečih vzrokov. Slovenska knjižica „Nauk o gospodinjstvu“, izdana po družbi sv. Mohora, obsega premalo

za učitelja in učiteljico, vsaj je tudi bolj za naše kmetske gospodinje namenjena. Nemške knjige od Klenkeja in Prato so skoro preveč obširne, a Climina in Holčabekova „Haushaltungskunde“ imate na eni strani marsikaj nepotrebnega (n. pr. o kemičnih aparatih), a na drugi jima marsikaj manjka. Herman pa obravnava vse, kar v gospodinjstvo meščanskih, uradniških, tergovskih in sploh gospodinj boljšega stanu pripada. Vse pa pripoveduje prav razumljivo, ne preučeno, ne preprosto. Knjižica je podučna toliko za učitelja, kolikor za odrasle učenke. Světa, katere pisatelj daje tu gospodinjam, so zlata vredni; zato tudi mi to knjižico še posebno vsem učiteljicam, učiteljskim soprugam in drugim priporočujemo.

(Anton Janežičev): „Slovenisches Sprach- und Uebungsbuch für Anfänger zum Schul- und Privatunterrichte“ je ravnokar v devetem natisu doveršen. Obsega 18 pol v velikej osmerki in velja v tiskarnici družbe sv. Mohora in pri vseh slov. knjigarjih 1 gld. 30 kr. Ta slovnica — poterjena od vis. ministerstva za uk kot učna knjiga za srednje šole — bodi priporočena vsem ki se hočejo temeljito naučiti lepega slovenskega jezika. Priporočuje se pa zlasti Nemcem, ki se hočejo slovenščine učiti; to je tudi njen prvi namen.

Šolske novice in drobtine.

(Znamenje časa.) Deželni šolski svet na Dolenjem-Avstrijskem je določil, da mora po vseh šolah v tej deželi nemščina učni jezik biti, namreč tudi po šolah onih občin, v katerih se kak si vanski jezik govori. Naučno ministerstvo je normalne učne načerte za Galicijo spremenilo samo v onih točkah, po katerih bi se utegnilo nemščini škodovati, ali po katerih bi se polskemu jeziku na škodo nemščini in rusinščini prednost dajala.

(Iz Ormuža) se nam 25. novembra poroča: Danes smo pa zopet volili učiteljskega zastopnika v okrajni šolski svet. Namenili smo se bili voliti zopet g. Kovačiča, a ker je g. nadzornik rekel, da tisti, ki ni bil poterjen od deželnega šolskega sveta, ne more (? Ured.) biti voljen, skazali smo zaupanje g. Ivanu Kosi-ju, narodnemu učitelju pri sv. Lenartu. To je uže 3. izvoljenec, bog ve, če bode poterjen. —

(V Ljutomeru) je izvoljen v okr. š. svet g. J. Kryl, učit. realke.

(Iz Proseka) se nam o učiteljski pripravljevalnici poroča, da je lani izmed 11 rednih učencev 8 dodelalo, in kakor zveemo, so vsi dobro sprejemni izpit v Kopru napravili. Letos je pa vseh učencev 25. (To kaže, da je šola v dobrih rokah. Ured.)

(G. Franjo Klaič), znani pervak mej hervatskim učiteljstvom, delaven pedagog in marljiv šolski pisatelj, podal se je kot ravnatelj zagrebških glavnih šol in kr. preparandije v zaslužen pokoj. —

(Javna zahvala.) Slavni odbor „Narodne šole“ se je uže zopet spomnil naše uboge dece, ter ji poslal raznega šolskega blaga v vrednosti šestih forintov. Za ta blagi dar se podpisani v imenu obdarovane dece najiskrenejše zahvaljuje ter ob enem „Narodno šolo“ vsem krajnim šolskem svetom po Slovenskem v obilo podporo priporoča.

Krajni šolski svet v Planini 22. novembra 1875.

Jul. Mayer, predsednik.

Razpisi učiteljskih služeb po Slovenskem.

Na Štajerskem: Učiteljska služba v Najšpergu (Mondsberg, okraj Ptuj) s 550 gld. in stan. do 15. dec. na kr. š. svet. Podučiteljska služba v Vojniku s 480 gld. (oziroga 400) in stan., do 15. dec. na kr. š. svet. Učiteljska služba v Ptui (5 r. š.) s 700 gld. do 20. dec. na kr. š. svet.

Učiteljska služba v Polji (Iraz. š., okraj Kozje) s 550 gld. in stan. do 15. dec. na kr. š. svet. Podučiteljska služba v Kamcah pri Mariboru (2razr. š.) s 490 (380) in stan. do 20. dec. na kr. š. svet. Podučiteljska služba v Ljubnem (2razr. š., okraj Gornji grad) s 440 (330) in stan. do 15. dec. na kr. š. svet.

Na Goriškem: Nadučiteljska služba v Kamnjah s 500 gld. in stan. do 19. dec. in učiteljska služba v Pevni s 400 gld. in stan. do 19. dec. na kr. š. svet.

Premembe v učiteljskem stanu po Slovenskem.

Na Štajerskem: Gospodična Marija Vidic (iz Ljubljane), podučiteljica v Reichenburgu; g. Fr. Manih, podučitelj v Malokah; g. Šinkovec (ljubl. učit. k.) je dobil službo pri sv. Lamprechtu (na zg. Štajerskem.) G. Jože Potočnik, učitelj v Monšpergu, je šel v pokoj.

Na Kranjskem: G. Jože Kramer v Škofjiloki je šel v pokoj; g. Jurij Bežek (uč. kand.) zač. učitelj v Preserji; g. Iv. Remic (uč. k.), zač. učitelj v št. Jurji pod Ljubljano; g. Jož. Zajec (uč. kand.) zač. uč. v Krašnji; g. Jan. Bohinc (uč. k.) z. uč. na Polici; g. Fr. Dular (uč. k.), zač. učitelj v Semiču, g. Iv. Lenarčič, z. uč. v Postojni, g. Fr. Medjc (lj. uč. k.) z. podučitelj v Ljubljani. G. Burnik (uč. k.) zač. učitelj v Št. Jurji. —

Na Goriškem: Gospodična Ema Toman, učiteljica na c. kr. vadnici v Gorici. G. J. Hrovatin iz Gorjanskega pride v Nabrežin. G. Jak. Jelšček iz Brestovice v Gorjansko. G. Andr. Štarc iz Mavhinj v Št. Polaj. G. Ivan Sluga iz Avberja v Brestovico. G. Fr. Zakrajšek z Nabrežine v Mavhinje. G. Matija Leban je postal 2. učitelj v Sežani. G. Jož. Trampuž je poterjen v Kostanjevici. G. Blaž Sedečič iz Žabelj pride v Šempas. G. Oton Dic iz Bilj v Žablje. G. Jernej Rajar iz Lokaveca v Bilje. G. Anton Cargo iz Alture v Istri v Lokavec. G. Matevž Lapajna z Barke v Bedano. Gospodična Zupančič je imenovana učiteljica trirazredne mešane šole v Boveu.

Popravek. V zadnji številki „Slov. Učitelja“ na strani 348 naj se bere v 12. versti od spodaj: Šolsko leto se je začelo 3. listopada s sv. mašo — a končalo 11. kimovca s sv. mašo in zahvalno pesnijo.

Pisatelj.

1—3

Podučiteljska služba

na narodnej šoli na Ljubnem z dohodki IV. razreda i prostim stanovanjem se razpisuje. Prositelji imajo svoje prošnje potem predstavljene šolske gosposke vposlati do 15. decembra 1875 krajnemu šolskemu svetu na Ljubnem. (Post Laufen).

Okrajni šolski svet Gornjegradski, dne 14. novembra 1875.

Prvosednik: Haas l. r.

2—3

Podučiteljska služba

na narodnej šoli v Konjicah s služnino 480 fl., oziroma 400 fl. i prostim stanovanjem se razpisuje.

Prositelji zmožni slovenskega i nemškega jezika imajo svoje prošnje potem predstavljene šolske gospodske do 20. listopada t. l. vložiti pri krajnem šolskem svetovalstvu v Konjicah.

Okrajni šolski svet Konjiški, dne 23. vinotoka 1875.

Prvosednik: Haas l. r.

Podučiteljska služba

na narodnej šoli v Šmarji pri Jelšanah z dohodki 480 fl. oziroma 400 fl. in prostim stanovanjem se razpisuje do konca meseca novembra t. l.

Prošnje se imajo oposlati krajnemu svetu v Šmarji pri Jelšanah. (St. Marein bei Erlachstein).

Okrajni šolski svet Šmarski, dne 18. oktobra 1875.

3—3

Prvosednik: **Haas** l. r.

3—3

Podučiteljska služba

na narodnej šoli v Št. Pavlu poleg Prebolda z dohodki 480 forintov, prostim stanovanjem in kurjavo se razpisuje.

Prositelji zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru i pisavi imajo svoje prošnje potem predstavljene šolske oblasti vposlati do konca mesca listopada 1875 krajnemu šolskemu svetovalstvu v Št. Pavlu poleg Prebolda.

Okrajni šolski svet Celjski, dnè 11. oktobra 1875.

Predsednik: **Haas** l. r.

V podpisani knjigarnici in pri vseh bukvarjih se dobiva

„Mali prirodopis“ s podobami.

Spisal dr. Netolizeka, poslovenil Lapajne.

Ta knjiga, ki obsega živalstvo, rastlinstvo in rudinstvo, je najboljša tega zaderžaja, ter v nemškem originalu že od sl. ministerstva odobrena.

Priporočuje se narodnim učiteljem in učencem, učiteljskim in šolarskim bukvarnicam, ter vsakemu, po večji izomiki v tej stroki hrepenečemu.

Cena 60 kr.

Bušak-ova & Irrgang-ova
knjigarnica v Bernu.

3—10